

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Zpráva 201

Zpráva od Komise - TRIS/(2024) 1653

Směrnice (EU) 2015/1535

Oznámení: 2024/0265/CZ

Předložení odpovědi členského státu oznamujícího návrh (Czechia) za účelem žádosti o doplňující informace (INFOSUP) European Commission.

MSG: 20241653.CS

1. MSG 201 IND 2024 0265 CZ CS 21-08-2024 25-06-2024 CZ ANSWER 21-08-2024

2. Czechia

3A. Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví
Biskupský dvůr 1148/5
110 00 Praha 1
tel: 221 802 216
e-mail: eu9834@unmz.cz

3B. Ministerstvo zdravotnictví České republiky
Palackého náměstí 4
128 01 Praha 2
tel: 224 971 111
e-mail: mzcr@mzcr.cz

4. 2024/0265/CZ - C00C - Chemické látky

5.

6. Odpověď na žádost o doplňující informace – oznámení 2024/0265/CZ

Rámcové rozhodnutí Rady 2004/757/SVV (rámcové rozhodnutí) definuje drogy v čl. 1 odst. 1 písm. a) jako:

„a) látka, na kterou se vztahuje Jednotná úmluva Organizace spojených národů o omamných látkách z roku 1961 ve znění protokolu z roku 1972 nebo Úmluva Organizace spojených národů o psychotropních látkách z roku 1971;
b) kteroukoli z látek uvedených v příloze;“

Oznámený návrh definuje psychomodulační látky v § 2 odst. 1 písm. l) jako:

„...nové psychoaktivní látky^{2h}) a další látky s psychoaktivním účinkem, které nepředstavují závažné riziko pro veřejné zdraví nebo riziko závažných sociálních dopadů na jednotlivce a společnost a současně jsou uvedeny v nařízení vlády o seznamu psychomodulačních látek, a výrobky z nich“

a zařazené psychoaktivní látky v § 2 odst. 1 písm. s) jako:

„nové psychoaktivní látky, u nichž s ohledem na dosavadní vědecké poznatky nelze vyloučit závažná zdravotní a společenská rizika a současně jsou uvedeny v nařízení vlády o seznamu zařazených psychoaktivních látek, a výrobky z nich“.

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Zákon č. 167/1998 o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v § 44c odst. 1 jasně stanoví, že každá látka zařazená jako omamná látka podle Jednotné úmluvy o omamných látkách z roku 1961 (ve znění protokolu z roku 1972) nebo jako psychotropní látka podle Vídeňské úmluvy o psychotropních látkách z roku 1971 se zařadí obdobně do nařízení vlády č. 463/2013 o seznamech návykových látek, ve znění pozdějších předpisů. Tento oddíl se oznámeným návrhem nemění.

Podle kapitoly VII části 2 (§ 33a a násl.) oznámeného návrhu nemohou být látky současně zařazeny do seznamu jako psychomodulační látka a/nebo zařazená psychoaktivní látka a návyková látka (omamná látka nebo psychotropní látka podle úmluv Organizace spojených národů).

Pokud je do přílohy rámcového rozhodnutí látka zařazena, jsou členské státy povinny „...uvést v platnost právní a správní předpisy nezbytné pro uplatnění ustanovení tohoto rámcového rozhodnutí na tyto nové psychoaktivní látky co nejdříve, avšak nejpozději šest měsíců od vstupu aktu v přenesené pravomoci, kterým se mění příloha, v platnost“. Za účelem dosažení souladu s ustanoveními rámcového rozhodnutí musí být látka uvedená v příloze odpovídajícím způsobem zařazena v nařízení vlády č. 463/2013 o seznamech návykových látek, ve znění pozdějších předpisů, a stává se tedy látkou kontrolovanou jako omamná látka ve smyslu rámcového rozhodnutí. To je v současné době platné a oznámený návrh jej nemění.

Z výše uvedených důvodů nelze psychomodulační látky ani zařazené psychoaktivní látky podle definice považovat za drogy ve smyslu čl. 1 odst. 1 rámcového rozhodnutí.

Na druhé straně definice psychomodulačních látek, jakož i zařazených psychoaktivních látek, částečně přímo souvisí s regulací nových psychoaktivních látek v rámcovém rozhodnutí (viz § 2 odst. 1 písm. l) a poznámka pod čarou 2h).

Pokud jde o regulaci nových psychoaktivních látek členskými státy, obsahuje rámcové rozhodnutí ustanovení o postupu pro zahrnutí nových psychoaktivních látek do definice „drogy“ (viz článek 1a). Pokud by byla nová psychoaktivní látka podrobena tomuto postupu a byla uvedena v příloze, nemohla by být tato látka zařazena do seznamu jako zařazená psychoaktivní látka nebo psychomodulační látka z důvodu výše uvedených postupů. Rámcové rozhodnutí vyzývá členské státy, aby „...v souvislosti s novými psychoaktivními látkami na svém území ponechaly v platnosti nebo zavedly jakákoli vnitrostátní kontrolní opatření, která považují za vhodná“. Vzhledem k rozsáhlému neregulovanému (nikoli však nezákonnému) trhu s novými psychoaktivními látkami v České republice na jedné straně a mezinárodními doporučeními týkajícími se regulace látek, jako je kratom, a politiky regulace látek podle míry jejich škodlivosti přijaté současnou vládou na straně druhé, představuje předložený návrh vhodné opatření k účinné kontrole nových psychoaktivních látek umožňující rychlou reakci, účinnou ochranu mladistvých, snížení rizik pro uživatele v závislosti na škodlivosti látky a využití trestních následků jako krajního opatření.

Oznámeným návrhem se navrhuje rozsáhlý a přísný mechanismus pro sestavování seznamů nových psychoaktivních látek podle jejich rizik. Zařazení do seznamu bude předcházet multikriteriální posouzení rizik, při němž se zohlední mezinárodní doporučení, toxikologické vlastnosti, potenciál vzniku závislosti, prevalence a vzorce konzumace, jakož i oprávněné užívání (§ 33k).

Ustanovení rámcového rozhodnutí o skutkových podstatách trestných činů a trestech v oblasti nezákonného obchodování s drogami se v českém právu promítají především do trestního zákoníku (zákon č. 40/2009, trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů) a do zákona o návykových látkách (zákon č. 167/1998 o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů). Vzhledem k tomu, že ani jeden z těchto dvou zákonů (stejně jako v případě samotného rámcového rozhodnutí) přímo neupravuje nakládání s novými psychoaktivními látkami a dalšími nezařazenými látkami (tedy ani psychomodulačními látkami a zařazenými psychoaktivními látkami), je třeba změnit vnitrostátní právní předpisy tak, aby odrážely navrhovaný model regulace.

Do trestního zákoníku byly doplněny skutkové podstaty dvou nových trestných činů (viz část sedmá oznámeného návrhu). První se týká neoprávněného nakládání s psychomodulačními látkami (§ 251a) a lze jej chápat jako specifický případ neoprávněného podnikání (za který je v trestním zákoníku doplněn). Druhým je neoprávněná výroba a jiné

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

nakládání se zařazenými psychoaktivními látkami (§ 286a), což je vzhledem k mnohem přísnějšímu režimu nakládání s těmito látkami srovnatelné s hlavní „drogovou kriminalitou“ v trestním zákoníku, kterou je nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy (§ 283). Do definice návykových látek v trestním zákoníku jsou doplněny i psychomodulační látky a také zařazené psychoaktivní látky, takže nejsou vyňaty z trestných činů, jako je řízení pod jejich vlivem. Podání psychomodulačních látek nebo zařazených psychoaktivních látek mladistvému je rovněž trestné, stejně jako v případě podání alkoholu (§ 204).

Kromě toho, že zákon o návykových látkách obsahuje většinu navrhované regulace, lze v něm nalézt i správní delikty týkající se psychomodulačních látek a zařazených psychoaktivních látek. Struktura a skutkové podstaty těchto přestupků kopírují strukturu a skutkové podstaty nových doplňků trestního zákoníku s pokutami až do výše 1 milionu korun českých (zhruba 40 tisíc eur).

Bližší informace o vzájemném vztahu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 167/1998 Sb. o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a rámcového rozhodnutí Rady 2004/757/SVV ze dne 25. října 2004, kterým se stanoví minimální ustanovení o skutkových podstatách trestných činů a sankcích v oblasti nedovoleného obchodu s drogami, lze nalézt také v důvodové zprávě v člácích 3 a 5 obecné části a v bodech 2 a 5 zvláštní části.

Evropská komise

Kontaktní bod směrnice (EU) 2015/1535

email: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu